

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

14 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
Judecători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,
a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către inculpatul Ciobanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Ciobanu Vitalie Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 04.11.2016 - 16.05.2017 (prima instanță);
2. 15.06.2017 - 12.09.2017 (instanța de apel);
3. 18.12.2017 - 14.02.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 mai 2017, Ciobanu Vitalie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Conform art.90 Cod penal i s-a suspendat condiționat executarea pedepsei stabilite lui Ciobanu Vitalie pe un termen de 1 (un) an.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către Gonța Diana împotriva lui Ciobanu Vitalie în partea încasării echivalentului bănesc al prejudiciului moral și s-a dispus încasarea de la Ciobanu Vitalie în beneficiul lui Gonța Diana echivalentul bănesc al prejudiciului moral în sumă de 5000 (cinci mii) lei, iar pretențiile lui Gonța Diana împotriva lui Ciobanu Vitalie privind încasarea echivalentului bănesc al

prejudiciului material s-au admis în principiu, urmând ca asupra lor să se expună instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Ciobanu Vitalie, activând în calitate de conducător auto la SRL „AFGBASVET” pe ruta de circulație municipală 169, la data de 30 martie 2016, aproximativ la ora 18:10 min., în timp ce efectua ruta respectivă cu autobuzul de model „Mercedes Sprinter 213 CDI” cu numere de înregistrare xxxxx, pe str. Potîrnichii din direcția str. Drumul Schinoasei spre str. Prepeleței din mun. Chișinău, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehicolul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție al participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care va trebui să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație, de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și a modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat pct.3 din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.357 din 13.05.2009, care prevede, că participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației, pct. 10.1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează, că persoana care conduce un vehicul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, pct.45.1) și 2) din Regulamentul Circulației Rutiere conform căruia, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; d) situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, pct.50 lit. d) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să frâneze brusc, dacă această acțiune nu este impusă de siguranța circulației, precum și art.22 al Legii nr.131 -XVI din 07.06.2007 „Privind siguranța traficului rutier”, care în alin.(4) stipulează, că participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu periclitizeze siguranța unor alți participanți la trafic și ca urmare, a frânat brusc. Ca rezultat, pasagera minoră Xxxxx, a.n.06.07.2012, care era însoțită de mama sa, Gonța Diana, a. n. 17.06.1986,

intenționând să coboare la oprirea stației improvizate din fața magazinului „Alimentara”, a pierdut echilibrul corpului căzând în mâna dreaptă în salonul microbuzului. În rezultatul acestui impact și conform Raportului de expertiză medico-legală nr.1020/D din 28.04.2016, cet. Xxxxx, i-a fost cauzat: fractura ambelor oase a antebrațului drept în loc tipic, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Acțiunile inculpatului, de către instanța de fond au fost încadrate în baza art.264 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. - procurorul Ciobanu Valentina, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, recunoscându-1 pe Ciobanu Vitalie culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, a-i suspenda executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 4 ani, în conformitate cu prevederile art. 65 Cod penal a-1 priva de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, a încasa din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare în sumă de 141 lei MD pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Xxxxx, a.n.06.07.2012.

În susținerea apelului, procurorul a invocat că la aplicarea pedepsei instanța de fond nu a ținut cont de faptul că este necesar de a lua în considerație criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal, iar pedeapsa dispusă prin sentința instanței de fond este prea blândă și insuficientă atingerii scopului legii penale în restabilirea echității sociale, corectării condamnatului și prevenirii săvârșirii noilor infracțiuni. Totodată, prima instanță nefondat, nu a aplicat inculpatului pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, în pofida faptului, că acesta activează în calitate de conducător auto în cadrul SRL „AFGBASVET”. Prima instanță nu a acordat deplină eficiență articolelor 227, 229, 387 Cod de procedură penală, astfel, a lăsat fără soluționare chestiunea cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei medico - legale în privința părții vătămate minore Xxxxx, în sumă de 141 lei.

3.2. - avocatul Ponici Ivan în numele inculpatului Ciobanu Vitalie, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea inculpatului Ciobanu Vitalie, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului avocatul inculpatului a invocat că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că la acel moment minora Xxxxx, care contrar prevederilor punctului 2.5 din Regulamentul de călătorie în transportul public în raza mun. Chișinău, anexa nr. 4 a Deciziei consiliului municipal Chișinău nr. 3/35 din 12.06.2000, care stipulează că : „în timpul circulației, călătorii sunt obligați să se țină de bare sau mânerele de la scaune pentru a evita traumele” se afla în picioare, a pierdut echilibru corpului și a căzut în salonul microbuzului. La fel, instanța de fond nu a ținut cont de art. 4 din Regulamentul Circulației Rutiere, care indică „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia. Faptul care i se încredințează inculpatului că a frânat brusc, prin care a încălcat Regulamentul circulației rutiere, nu a fost dovedit în cadrul ședinței de judecată prin careva probe, acest fapt rezultă numai din declarațiile reprezentantului părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, apelul declarat de procurorul Ciobanu Valentina a fost respins ca nefondat, iar apelul declarat de avocatul Ponici Ivan în numele inculpatului a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a stabilit pedeapsă lui Ciobanu Vitalie în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, sub formă de amendă în contul statului în mărime de 250 u.c, adică 5000 (cinci mii) lei.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că vina inculpatului Ciobanu Vitalie, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, este demonstrată în mod incontestabil prin probele pertinente, utile și concludente administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, probe care coroborează între ele și anume:

- declarațiile reprezentantului părții vătămate minore, Gonța Diana;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului, schița accidentului de circulație cu fototabel, din 31.03.2016, privind cercetarea locului accidentului de circulație, potrivit căruia, locul nemijlocit al accidentării pasagerului minor, ca rezultat al frînării bruște a șoferului microbusului de rută dat este situat nemijlocit pe str. Potîrnichii mun. Chișinău, în regiunea blocului nr.1, loc indicat de către reprezentantul părții vătămate minore Gonța Diana, fapt confirmat afirmativ și de către învinuitul Ciobanu Vitalie, precum și procesul verbal de cercetare suplimentară a unității de transport implicată în accidentul dat de circulație cu fototabel din 13.05.2016, potrivit căruia, a fost identificat locul nemijlocit al căderii pasagerului minor accidentat, Xxxxx, în salonul microbusului menționat, (f.d. 07-10, 57-60);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 1020/D din 28.04.2016, conform concluziilor căruia, părții vătămate minore Xxxxx, în rezultatul accidentului dat de circulație i-a fost cauzată vătămare corporală medie, (f.d. 16).

Astfel, instanța de apel a constatat că, prin acțiunile sale din imprudență, Ciobanu Vitalie, a săvârșit încălcarea regulilor de securitate a circulației de către o persoană care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală medie a integrității corporale unei persoane, adică, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.264 alin.(1) Cod penal.

În opinia instanței de apel argumentele apărării precum că „minora Xxxxx se afla în picioare, a pierdut echilibru corpului și a căzut în salonul microbuzului” nu pot servi drept bază de achitare a inculpatului Ciobanu Vitalie, or, dânsul, conducând mijlocul de transport cu pasageri, avea obligațiunea de a cere de la pasageri respectarea cerințelor de securitate de către pasageri în timpul călătoriei cu mijlocul auto, prevăzute de punctul 2.5 din Regulamentul de călătorie în transportul public în raza mun. Chișinău, anexa nr. 4 a Deciziei consiliului municipal Chișinău nr. 3/35 din 12.06.2000, care stipulează că : „în timpul circulației, călătorii sunt obligați să se țină de bare sau mânerele de la scaune pentru a evita traumele” ceea ce dânsul nu a făcut, și ca consecință, minora Xxxxx a căzut jos și i-a fost cauzată vătămare corporală medie.

Instanța de apel a combătut și argumentele apărării precum că instanța de fond nu a ținut cont de art. 4 din Regulamentul Circulației Rutiere, care indică „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia” or, minora Gonța Patricia nu conștientiza acest fapt, reieșind din vârsta ei fragedă și, de asemenea, dânsa nu participa la trafic în calitate de conducător auto sau pieton, ci călătorea cu microbuzul condus de către însuși inculpatul Ciobanu Vitalie.

Faptul că reprezentantul legal, mama minorei, Gonța Diana, la oprirea microbuzului, a scăpat mâna minorei Xxxxx din mâna ei și ultima a căzut jos, nu echivalează cu achitarea inculpatului Ciobanu Vitalie, or, aceasta poate influența la individualizarea pedepsei penale aplicate inculpatului Ciobanu Vitalie.

Cu privire la motivele invocate în apel de procuror, ce vizează încasarea din contul inculpatului Ciobanu Vitalie în folosul statului a cheltuielilor judiciare suportate în legătură cu efectuarea rapoartelor de expertiză nr. 1020/D din 28 aprilie 2016 și nr. 1219/D din 26 mai 2016, în sumă de 141 lei, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate din următoarele considerente.

Potrivit art. 143 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

În context, s-a apreciat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală.

Prin urmare, motivele invocate de procuror ce vizează încasarea cheltuielilor

judiciare din contul inculpatului, s-au apreciat ca fiind nefondate.

La fel, instanța de apel a evidențiat că instanța de fond, la individualizarea pedepsei penale, n-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale: astfel, în sentință (f.d. 149), a indicat eronat că în cauza dată lipsesc circumstanțe atenuante. Instanța de apel a constatat că în speță, este prezentă circumstanța atenuantă prevăzută la art. 76 alin. (1) lit. a) Cod penal: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, din imprudență, or, inculpatul Ciobanu Vitalie are antecedente penale stinse și a săvârșit o infracțiune, care, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică ca mai puțin gravă cât și faptul că mama minorei, Gonța Diana, încălcând cerințele legale susindicate, a lăsat copilul, Xxxxx, din brațele ei până la oprirea definitivă a microbuzului, și ultima, pierzându-și echilibrul la frânarea microbuzului, a căzut și i-au fost cauzate leziunile corporale susindicate.

Astfel, instanța de apel a considerat că toate aceste circumstanțe influențează la individualizarea pedepsei, or, ținând cont de faptul că sancțiunea alin. (1) art. 264 Cod penal prevede mai multe categorii de pedepse, și că lipsesc circumstanțe agravante și sunt prezente circumstanțe atenuante, și a conchis că unica pedeapsă care ar îndrepta și corecta inculpatul Ciobanu Vitalie este amenda, și nu închisoarea, cum a decis instanța de fond și cum a solicitat acuzatorul de stat în apelul său.

Reieșind din cele susindicate, instanța de apel a conchis că instanța de fond, nu a dat o apreciere obiectivă și deplină circumstanțelor de fapt și de drept, și, mai mult, nu a motivat, în nici un mod, în sentință, care temeiuri au stat la baza aplicării pedepsei celei mai aspre potrivit art. 264 alin. (1) Cod penal, a închisorii, și nu a altor pedepse alternative, cum ar fi amenda penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către :

5.1. procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- acuzarea este de acord cu constatarea faptei infracționale a inculpatului efectuate atât de instanța de fond cât și cea de apel, cât și cu calificarea juridică ale faptelor acestora, *însă nu este de acord cu soluția privind individualizarea pedepsei penale;*

- instanța de fond cât și cea de apel, la aplicarea pedepsei nu au acordat deplină eficiență art. 61, 65, 75 Cod penal;

- în opinia părții acuzării, aplicarea unei pedepse fără privarea de dreptul de a

conduce mijloace de transport, pedeapsa aplicată inculpatului este o pedeapsă prea blândă, iar sentința urmează a fi menținută fără modificări din următoarele considerente:

- conform prevederilor art. 16 alin.(3) Cod penal, infracțiunea comisă de inculpat se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă. Instanța de apel a motivat neaplicarea pedepsei complimentare prin faptul că este o infracțiune comisă din imprudență;

- acuzarea consideră că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, inculpatul fiind la volanul mijlocului de transport a comis accidentul rutier soldat cu cauzarea vătămarilor corporale medii, în urma ignorării prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, deoarece fiind la volanul automobilului a încălcat cerințele pct. 39 alin. (1) al Regulamentului Circulației Rutiere (RCR), conform căruia, înaintea începerii deplasării, reîncolonării sau altei schimbări a direcției de mers, conducătorul de vehicul trebuie să se asigure, că această manevră va fi executată în siguranță și nu va crea obstacole pentru ceilalți participanți la trafic și manifestând neglijență criminală în circumstanțele mai sus expuse, nu a reacționat adecvat și ca urmare a cauzat vătămări medii minorei Xxxxx;

- reieșind din prevederile art. 2 alin. (2); art. 61 și art. 65 Cod penal, conform căruia pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, iar la săvârșirea infracțiunii inculpatul s-a folosit de drepturile de conducere a mijlocului de transport, partea acuzării consideră că prin decizia instanței de apel nu poate fi atins scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate, iar în privința inculpatului urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport, deoarece mijlocul de transport este un izvor de pericol social sporit pentru participanții la trafic, mai ales că în prezent în țară se comit cu frecvență sporită infracțiuni similare, fapt ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială;

- recurentul menționează că în cazul dat este oportun și necesar aplicarea pedepsei penale principale cu închisoarea cât și complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport în vederea prevenirii comiterii unei recidive din partea inculpatului;

- mai mult, decizia instanței de apel este pasibilă de a fi casată sub aspectul blândeții pedepsei aplicate, deoarece în cauză nu sunt prezente circumstanțe excepționale, inculpatul nu a conștientizat consecințele încălcării legii și în atare împrejurări, prin aplicarea pedepsei sub formă de închisoare fără privarea de drepturi nu se va atinge scopul pedepsei penale;

- instanța de apel urma să pedepsească mai aspru pe inculpat pentru a evita contribuirea la dezvoltarea în rândul cetățenilor a sentimentului că nu pot beneficia de o protecție adecvată din partea statului și curmarea încrederii infractorilor în

faptul că vor fi blînd pedepsiți;

- astfel, decizia instanței de apel este contrară scopului legii penale, de aceea ea urmează a fi casată;

- în procesul urmăririi penale, pentru constatarea, clarificarea și evaluarea circumstanțelor ce aveau importanță probatorie pentru cauza penală au fost suportate cheltuieli în mărime de 141 lei din contul statului pentru expertiza medico-legală. Prin urmare, instanța de fond și apel în cadrul examinării cauzei și emiterii hotărârilor nu au luat în considerație faptul, că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuielile indicate în Raportul de expertiză medico-legală, în sumă de 141 lei, sumă ce urma a fi încasată de la inculpat în beneficiul statului, conform prevederilor art. art. 227 - 229 Cod de procedură penală, iar instanța, contrar prevederilor art. art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt;

- astfel, se constată că soluția instanței de apel de a menține sentința referitor la neîncasarea cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare.

5.2. inculpatul Ciobanu Vitalie, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a deciziei atacate, cu dispunerea achitării acestuia pe motivul lipsei elementelor constitutive ale componenței de infracțiune și anume a laturii obiective și subiective prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;

- art. 427 alin. (1) pct 8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

- recurentul consideră că instanța de fond și ulterior instanța de apel la încadrarea juridică a faptelor au comis o eroare esențială din considerentul că, faptul că inculpatul a frînat brusc nu a fost dovedit în cadrul ședinței de judecată prin careva probe, ori probele care sunt invocate de instanța de judecată nu demonstrează nici sub o formă că inculpatul a frînat brusc, cu ar fi: procesul-verbal de cercetare la fața locului, schița accidentului de circulație cu fototabel, din 31.03.2016, privind cercetarea locului accidentului de circulație unde nu sunt depistate careva urme de frînare;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 1020/D din 28.04.2016, care nicidecum nu demonstrează faptul că inculpatul a frînat brusc;

- declarațiile reprezentantului părții vătămate minore, Gonța Diana, care în ședința de judecată a declarat, că la 30 martie 2016, aproximativ la ora 18.30 min, împreună cu fiicele sale Xxxxx, a.n.2012 și Xxxxx, a.n.2014, se întorceau de la grădiniță, astfel se aflau în calitate de pasageri în salonul microbuzului de model

„Mercedes” culoare albă, ruta nr. 169, în timpul deplasării, fiica mai mică Xxxxx se afla în „cangurou” la dânsa în brațe, iar fiica mai mare Xxxxx era ținută în brațe, fiind așezată pe piciorul ei stâng, sprijinindu-se de bara metalică, amplasată vertical în fața sa, în spatele șoferului. Având intenția de a se coborî, fiica mai mare Xxxxx a fost coborâtă de pe piciorul ei și aflându-se în picioare în dreapta șoferului, ea o ținea de o mână, iar dânsa s-a întins spre bara de protecție, amplasată lângă torpedou, ca să se țină. În acel moment, din motive necunoscute șoferul microbuzului a frânat și urmare Xxxxx pierzând echilibrul corpului, smulgându-se din mână sa s-a lovit de torpedou și revenind înapoi a căzut pe podea în mâna ei dreaptă. Din cele declarate de reprezentantul părții vătămate reiese că contrar prevederilor punctului 2.5 din Regulamentul de călătorie în transportul public în raza mun. Chișinău, anexa nr. 4 a Deciziei consiliului municipal Chișinău nr. 3/35 din 22.06.2000, care stipulează că : „în timpul circulației, călătorii sunt obligați să se țină de bare sau mînerele de la scaune pentru a evita traumele”;

- prin urmare, raportînd normele legale citate supra la speța dată, instanța de apel urma să admită apelul și să pronunțe o sentință de achitare, dat fiind faptul că în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele componenței de infracțiune și anume latura obiectivă și subiectivă a art. 264 alin. (1) Cod penal.

6. Pe marginea recursului declarat de procuror, inculpatul Ciobanu Vitalie a depus referință prin care a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea achitării integrale pe motivul lipsei probelor de existență a infracțiunii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursuri ordinare în termen.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Autorii recursurilor invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori nu au fost întrunite elementele infracțiunii, sau s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificînd legalitatea hotărîrii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocînd în acest context următoarele.

7.1. Cu privire la recursul declarat de către procurorul Sâli Radu.

Precum rezultă din recursul ordinar declarat de către procurorul Sâli Radu, Colegiul penal atestă invocarea temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicitînd casarea deciziei atacate în partea ce ține de individualizarea pedepsei și de încasarea cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

Referitor la temeiul de recurs prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că nu s-a confirmat în prezenta cauză, întrucît instanța de apel i-a aplicat inculpatului Ciobanu Vitalie în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, o pedeapsă echitabilă și în limitele Legii penale.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul penal consideră că la aplicarea pedepsei inculpatului Ciobanu Vitalie pentru infracțiunea comisă, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75, 76 Cod penal, ținînd cont de personalitatea inculpatului - are antecedente penale stinse, la fel ținînd cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite - inculpatul a comis infracțiunea care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, a comis o infracțiune din imprudență, lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, dar și urmările infracțiunii comise de către acesta, astfel, corect a ajuns la concluzia, că scopul restabilirii echității sociale, educativ și preventiv al pedepsei în cazul lui Ciobanu Vitalie poate fi atins prin stabilirea pedepsei cu amendă și nu închisoarea după cum a decis prima instanță, luîndu-se în considerație toate circumstanțele pe caz și faptul că mama minorei, Gonța Diana, încalcînd cerințele legale prevăzute de pct. 2.5 din

Regulamentul de călătorie în transportul public în raza mun. Chișinău, anexa nr. 4 a Deciziei consiliului municipal Chișinău nr. 3/35 din 12.06.2000, a lăsat copilul, Xxxxx, din brațele ei pînă la oprirea definitivă a microbuzului, și ultima pierzîndu-și echilibrul la frînarea microbuzului, a căzut și i-au fost cauzate leziuni corporale.

Cu privire la argumentul invocat de procuror precum că „*instanța de apel nu a luat în considerație faptul că, inculpatul fiind la volanul mijlocului de transport a comis accidentul rutier soldat cu cauzarea vătămarilor corporale medii, în urma ignorării prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, deoarece fiind la volanul automobilului a încălcat cerințele pct. 39 alin. (1) RCR, ... nu a reacționat adecvat și ca urmare a cauzat vătămări medii minorei Xxxxx*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și menționează că potrivit rechizitoriului (f. d. 100-101) nu este incriminată încălcarea pct. 39 alin. (1) din RCR de către inculpatul Ciobanu Vitalie.

Totodată, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus motivat asupra apelului declarat de procurorul Ciobanu Valentina, statuând just asupra faptului că cheltuielile de judecată constituie cheltuieli efectuate în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și nu pot fi puse în seama inculpatului, urmând a fi trecute în contul statului. Suplimentar, instanța de apel just a reținut că legea procesual-penală nu instituie în mod expres achitarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale, totodată corect considerând că prevederile legale la care a făcut trimitere apelantul nu stabilesc astfel de cheltuieli ce pot fi încasate din contul inculpatului.

În același context, Colegiul penal se raliază la concluzia instanței de apel, potrivit căreia în cazul dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Colegiul penal reține că instanța de apel corect a menționat prevederile art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, totodată fiind relevante prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală (red. Legii Nr. 66 din 05.04.2012), care stipula că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de apel în mod just și echitabil a stabilit că cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat în sumă de 141 lei suportate de Centrul de Medicină legală pentru efectuarea rapoartelor de expertiză nr. 1020/D din 28 aprilie 2016 (f. d. 16) și nr. 1219/D din 26 mai 2016 (f. d. 28) sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea

infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale care erau în vigoare la ziua comiterii infracțiunii, fiind mai favorabile inculpatului nu prevedeau achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizelor în speța dată.

Reieșind din plenitudinea constatărilor instanței de apel, expuse în partea supusă criticii în recursul ordinar declarat, care sunt motivate, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare. Din acest considerent, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror, deoarece este vădit neîntemeiat.

7.2. Cu privire la recursul declarat de către inculpatul Ciobanu Vitalie.

Precum rezultă din recursul ordinar declarat de către inculpatul Ciobanu Vitalie, Colegiul penal atestă invocarea unui prim temei pentru recurs prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și în opinia autorului persistând cazul, *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Verificând decizia recurată și opozant criticilor invocate sub aspectul prezenței cazului de casare prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că în prezenta speță instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, hotărârea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept și instanța de apel s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, Colegiul penal lecturând textul recursului reține că, recurentul pledează asupra achitării inculpatului, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat, temei ce se raportează la prevederile pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat că „hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii”.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea imputată, iar probele nu coroborează între ele, Colegiul penal o consideră ca neîntemeiată.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Colegiul penal reține, că instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei metode de cercetare coroborată a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea elementelor de fapt pe care se sprijină soluția de condamnare dispusă în cauză de către instanța

de apel, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de vinovăție a inculpatului Ciobanu Vitalie în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel menținând sentința primei instanțe în partea ce ține de întrunirea elementelor infracțiunii imputate și-a argumentat soluția prin faptul că, din declarațiile reprezentantului părții vătămate minore, Gonța Diana, și din probele materiale administrate în cauză, cert se demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conducea mijlocul de transport, încălcare care a provocat din imprudență vătămarea medie a integrității corporale*, probe care sânt descrise amănunțit în decizia atacată (f. d. 175-176).

Instanța de recurs relevă, că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția sa, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărîrea Albert vs România din 16.02.2010.

Astfel, instanța de apel reținând circumstanțele de fapt ale cauzei și-a motivat concluzia prin cumulul de probe administrate în cauză, cărora le-a dat o apreciere justă și obiectivă, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Instanța de recurs conchide că toate probele pe dosar coroborează între ele și indică direct la Ciobanu Vitalie că a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal.

Referitor la argumentul invocat de recurent precum că „*instanța de apel urma să admită apelul și să pronunțe o sentință de achitare, dat fiind faptul că în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele componenței de infracțiune și anume latura obiectivă și subiectivă a art. 264 alin. (1) Cod penal*”, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat și menționează în acest sens că instanța de apel corect s-a expus în decizia sa, și anume că „*inculpatul Ciobanu Vitalie conducând mijlocul de transport cu pasageri, avea obligațiunea de a cere de la pasageri respectarea cerințelor de securitate de către pasageri în timpul călătoriei cu mijlocul auto, prevăzute de punctul 2.5 din Regulamentul de călătorie în transportul public în raza mun. Chișinău, anexa nr. 4 a Deciziei consiliului municipal Chișinău nr. 3/35 din 12.06.2000, care stipulează că : „în timpul circulației, călătorii sunt obligați să se țină de bare sau mânerele de la scaune pentru a evita traumele” ceea ce dânsul nu a făcut, și ca consecință, minora Xxxxx a căzut jos și i-a fost cauzată vătămare corporală medie. Instanța de apel combate și argumentele apărării precum că instanța de fond nu a ținut cont de art. 4 din Regulamentul Circulației Rutiere care*

indică „Orice participant la trafic care respectă prezentul Regulament este în drept să conteze pe faptul că și ceilalți participanți la trafic execută cerințele acestuia” or, minora Xxxxx nu conștientiza acest fapt, reieșind din vârsta ei fragedă și, de asemenea, dânsa nu participa la trafic în calitate de conducător auto sau pieton, ci călătorea cu microbuzul condus de către însuși inculpatul Ciobanu Vitalie. Faptul că reprezentantul legal, mama minorei, Gonța Diana, la oprirea microbuzului, a scăpat mână minorei Xxxxx din mâna ei și ultima a căzut jos, nu echivalează cu achitarea inculpatului Ciobanu Vitalie, or, aceasta poate influența la individualizarea pedepsei penale aplicate inculpatului Ciobanu Vitalie”.

În concluzie, Colegiul penal conchide că temeiurile indicate de inculpatul Ciobanu Vitalie nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.3. În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de către procurorul Sâli Radu și de către inculpatul Ciobanu Vitalie și potrivit legii se impune inadmisibilitatea lor, deoarece recursurile declarate sunt vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către inculpatul Ciobanu Vitalie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Ciobanu Vitalie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **15 martie 2018.**

Președinte

Judecători

Ursache Petru

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin